

Секція: Філологічні науки

Іщенко Євгеній Олександрович

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри сценічного мистецтва
Київський міжнародний університет
м. Київ, Україна*

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ВІЗІЇ ІВАНА ФРАНКА

У політичних працях І. Франка важливе місце займають державотворчі візії, тобто погляди письменника на розбудову України як майбутньої самостійної держави та витворення української політичної нації.

Зараховуючи українців до європейських політичних змагань, І. Франко стверджував, що «культурні ідеали поза межами можливого лежать, мабуть, у крові індоарійської раси і тільки її одної, серед інших рас ми такого явища не зустрічаємо» [1, с. 417]. Отже, І. Франко виокремлює у статті «Поза межами можливого» наступні компоненти українського державотворчого поступу:

- відповідний інтелектуальний та духовний розвиток нації, позбавлення рівня «простого хлопського розуму», здатність нації вирішувати широкі та скомпліковані питання;
- економічне забезпечення цілої нації, а не окремих її одиниць;
- участь нації в активній політиці, а не в маргінальних заходах, на кшталт виголошення лозунгів на підтримку рідної мови, освіти, науки. Для цього необхідний легальний доступ до участі в активній політиці. «Розширення меж педагогічних, економічних і політичних інтересів витягають людей на чимраз ширшу арену боротьби» [1, с. 414]. У цьому контексті І. Франко закидав М. Драгоманову хибність позиції останнього щодо нерозривності російського та українського політичного і літературного поступу. Адже розбудова нації за І. Франком починається із

виокремлення власного інтересу: «Заінтересуймо публіку собою! Не даймо нікому маловажити свою працю, але zarazом і берім її поважно!» [1, с. 402].

Говорячи про дотичність до України такої етнічної групи як русини, І. Франко відзначав: «Найтяжча рана, котра тепер обезсилює нас тут в Галичині, -- це розчетвертовання нашої землі і нашого народу і цілковита відірваність наша від величезної маси братів наших за кордоном» [1, с. 367]. Звідси випливає стратегія письменника на обов'язкову лояльність уряду до народних інтересів при конкретнім ладі.

Література

1. Франко І. Я. Вибрані твори: В 3-х т. Т. 3: Літературознавство, публіцистика. -- Дрогобич: Коло, 2005. -- 690 с.